

pueris non potest esse uitium: quia non agunt cum consultatione & deliberatione: sed est in ipsis quædā probitas aut improbitas. Vnde scribit Aristoteles primo ethicorū: iuuenem non esse idoneum auditorē philosophiæ. iuuenem: scilicet ætate & moribus quippe senes libidinosi & prauī iuuenes sunt: & non plus in se pensi habent q̄ iuuenes ætate: qui feruore quodā sanguinis incitati & affectu quo illa ætas uel maxime ducit appetunt uoluptates: & non continentur ratione quæ affectibus uincit: debemus audire præcepta ad bene uiuendum: & ita

et auctoritati meæ grauissimum. Nam cum multa sint in phia et grāua et utilia accurate copioseque a philosophis disputata: latissime patere uidentur ea quæ de officiis tradita ab illis: et præcepta sunt. Nulla enim uitæ pars neque publicis. neque priuatis: neque forensibus: neque domesticis in rebus: neque si tecum agas quid: neque si cum altero contrahas: uacare officio potest. In eoque excolendo sita uitæ: est honestas omnis: et

uiuere: ut præcipit quod iuuenis spernit: cum per ætatem quid philosophia uelit & polliceat expendere non possit atque dispicere. Præcepta igitur de officiis Ciceroni adolescenti aptissima erāt: ut. s. bonus fieret. Vnde fortunati dicuntur adolescentēs apti ad rerum cognitionē quibus se ipsi perficiunt hēt hoc opti in se generosus animus inquit Seneca: q̄ concitat ad honesta. • Auctoritati meæ grauissimū: dignissimū & con-

ueniens grauitati meæ. Nam decebat Ciceronem grauem & summæ auctoritatis in repu. uirū de officiis ad filiū scribere: qui rationi paternæ parere dēt: quod Cicero sufficienter præstare poterat usum regē edoctus. Auctoritati: dignitati maxime cum scribat ad filiū qui ē tāq̄ appetitus obtemperans rationi: unde pueris dantur pedagogi ut illis pareāt tanq̄ rectæ rationi quā pueri nondū habere possunt. • Nā cum multa sint: pbatio ē ppositionis. • Graua: q̄tū ad sentētiās & pondera regē circa quas phia uersatur. • Utilia: cognitioni. s. & uitæ humanæ ad beate uiuendū. • Disputata: subtiliter iuestigata & mandata lris. • Latissime patere extendere sese ad oīs & ad oīa: & ad hoc pbat: quoniā nulla ē uitæ pars: quæ officio uacare debeat. cætera quæ i phia scribunt: non se ad oīs ætates extēdūt aut conueniunt: ut de rebus naturalibus supnaturalibus de aia eiusque immortalitate: & alia generis eiusdē. officia autē uni cuique ætati accommodata sunt: & sic larius patet late itelligimus ad multos: latissime ad oīs. • De officiis: studiosis actionibus: media officia itelligit siue coia: quæ a stoicis neque i bonis neque i malis ponebant: sed eē talia dicebāt: ut de illis certa ratio reddi posset: q̄re facta sint quod at ratione actū eēt: id officiū appellabāt. • Tradita: mādata lris: ut posteris pdesset. • Præcepta: ad regulā præceptionis redacta. i. præcipiēdo tradita p docēdo. • Nulla enim uitæ pars confirmatio superioris pbatōis. Nulla ps: nulla actio uitæ humanæ. • Neque publicis: cum uersamur i negociis reipu. & sic inuit gubernationē ciuile. nulla inquit ē pars uitæ: quæ debeat uacare officio: aut cum uersamur in negociis reipublicæ: aut priuatis: aut cāis forēsi bus: id est extra domū: aut i rebus domesticis: id est in cura rei familiaris tuendæ. Et sic tetigit tres partes moralis philosophiæ: in quibus homines uersari debent cum officio. politicā: quæ est circa gubernationem ciuilem: economicā: quæ est ad rem familiarem tuendam: & gubernationem familiæ ac ethicen: quæ uersatur circa gubernationem cuiusque hominis sigillatim. nam prius debet quis ethicen noscere: id est seipsum moribus excolere: & uirtutes morum adipisci: & se perficere. Inde gubernare familiam: postea rempublicā gerere. • Priuatis: cum non sumus in magistratu: sed priuati: & quicquid agimus ab officio seiūgi non debet. de his omnibus præcepta tradit Cicero. • Si tecum agas quid: nam quisque bene institutus ipsa turpitudine offenditur: & nactus latebras eam aspernatur: cum propter se fugienda sit: ergo si soli sumus: & aliquid agimus: non debemus officio uacare. Ideo dicit Cato apud Ciceronem in libris de finibus. Quis animo a quo uidet eum quem impure & flagitiose putet uiuere: quis non odit sordidos: uanos: leues: futiles: quid autem dici poterat si turpitudinem non ipsam per se fugiendam statueremus: quominus homines tenebras & solitudinem nacti nullo decore se abstineāt: nisi eos p se turpitudine ipsa detereat. • Si cum altero contrahas: si facias cum aliis contractus uedēdo emendo: & si utaris aliog̃ commercio. de his cōtractibus loco suo dicetur. • Vacare officio: id est non potest esse sine officio. Vaco interdū significat uacuum esse: unde dicimus: uaco officio: id est sum sine officio: & sic iungitur cum ablatiuo. accipitur etiam in aliam significationem: cum iungitur cum datiuo: ut uaco litteris: id est do operam & incumbo. • In eoque excolendo: dū excolitur: nā i opatione studio fat: id est officio consistit honestas. i. ipsa uirtus. • Sita posita: nā cum officiū dimittimus honestatē retinere non possumus: sed labimur ad uitia: q̄bus nihil pōt eē i honestius & turpius.